

ACC. N:R M. 8773:1-5.

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Amanda Johansson

Härad: Medelstadi

Adress: Agdalsund, Nättraby

Socken: Nättraby

Berättat av: .....

Uppteckningsår: 1942

Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Linets odling och beredning.

s. 1-5.

Brytgille.

s. 2-5.

(H. G. 7)

Skriv endast på denna sida!

Något om linet och ett gammaldags brytgills.
Linfroët sådde man i mitten av maj månad
eller helst Karoline-dagen om det var nedan
då för man måste alltid så linet i nedan för
då blev det knäpligt och stod sig för frosten, däremot
om man sådde på nyet så bara blommade det och
växte o blev blent. Sedan på sommaren fick man
rensa det och hålla det rent ifrån ogräs, och i slutet
av Augusti var det färdigt att skörda, och därörskte
man upp det med rötterna band det i kivar, och
så fick det stå o torka, sedan tog man in det
och reade det (tog bort röna) och bredde ut det
tunnat på en åker där det varit råg eller vete
på sommaren och var igensatt på våren
så där var grön botten annars ruttnade inte
linet för det måste ruttna legom ej för mycket
sedan tog man upp det och sedan var det
färdigt till brytning.

Brytgillet

Brytgillet var mycket efterlyst för då skulle det bli mycket fästligt så då börjades tillredelserna långt i förväg då slaktade man ett får och en gris för det skulle lagas mycket mat.

Så kom då själva brytdagen, då kom "torsemästa" (för så kallades alltid den som torrade linut omdet var Karl eller Kvinna) och då först skulle hon in i köket för 3 på morgonen måste hon baka och få sig ett glas konjakk och lite vetebrod sedan skulle hon ut och elda i smuggan som de kallade det där man torrade linut, det var ett djupt avlångt hål uppmuret med grästen ungefär 3 m. lång med stänger uppe på där man bredde linut för att torra och då fick man elda med lövstogsved för man kunde inte elda med barrved för då tog

2.

f. v. b. K. D.

det låta eld i linet utan gnisterna, brytningen av linet gick till på det viset att kardarna krossades och fruntimren skavde, och då skulle fruntimren hemta en lagom stor lintott hos bostu-mästa, och lämna den till den kross som krossade åt henne, då fick hon sin lintott tillbaka färdig att skava, några gånger på dagen lade fruntimren i ett par riktigt vackra äpplen i lintotten som en överraskning åt krossen o så höll han ögonen på äpplena o kurrade o skratt.

Brytarna (som de kallades) kom kl: 7 på morgonen, då fick dom fint kaffe och konjakk och vetebrod, sedan åt dom frukost som bestod av fint bröd smör hemlagad ost, safta, kottelplätt, stekta isterband, köttbullar, stuvade morötter samt grönpanna o lingonsyllt efteråt. Till middagen var det som förrätt bruna böror o kokta isterband, bröd o smult samt som

eftersätt potatis, kött samt köttsoppa sedan fram på eftermiddagen när brytningen var slut så gick dom hem var o en till site och kläddes om sig och gjorde sig fina och sen kom dom tillbaka igen och då fick dom kom kaffe konjak och flera sorters katter och sen var det mer afton och då var det smörgårdsbord med många smörgårstaller.

På kvällen var det flera bekanta som skulle vara med på teatret så de kom samtidigt med brytarna så att de åt samtidigt sedan skulle ungdomen spela och dansa och roga sig sen fram på natten skulle dom ha ett riktigt mat mat igen det var stek potatis, pudding köttbullar anakroner och risgrynsgröt och fruktsoppa innan det maten aväts så skulle karlarna dricka toddy och fustimuren vin och katter

Så var det slut med bytningen, och dagen
efter skulle linet skämmas och då var det
bara funktinsen som skulle göra det
maten var då i huvudsak densamma
efter skäkningen skulle linet läckas
sen var det färdigt till spinning
linets bestod då av grovsträkfall, finsträkt-
fall, grovblånor och finblånor samt tågor,
när nu detta allt var spinnit så skulle
det vävas, grovsträkfallet skulle bli till säcken
finsträkfallet till madrasser och kätstranddukar
och en del lattan, finblånorna skulle bli till
bätter lattan och stranddukar skjortor och andra
underkläder och grovblånorna blev liksom
till stranddukar och lattan, medan tågorna
blev till borddukar och servietter, innan
garnet vävdes så skulle det byttas och blekas
och när väven var färdig så skulle de breddas
ut på gräsmattan och blekas sedan byttas och manglas.